

O NJIMA SE GOVORI I PIŠE Milan Sigetić

Keramika i slikarstvo ljubavlju

Ljarka Njerš, akademika i priznata keramičarka, koja u svim sredinama u domovini i svijetu, naglašava značenje hrvatske kulturne baštine i rezultate sustavnog otkrivanja povijesnih i umjetničkih vrednota, već je obojala trajne pisanice u keramici i prirose Križnog puta u glinotisku.

»Točno. U tijeku je privara za zanimljiv likovno-glazbeni i dokumentarni dogadjaj planiran za 8. svibnja u Muzeju grada Zagreba. U tom osebujnom prostoru bit će tri deset mojih radova u glinotisku s kojima prvi put izlazim pred publiku, a sve će biti u spoju glazbe, slike i dokumentarne grade i podsjetnikom na slavnu hrvatsku opernu pjevačicu, Milku Trninić, koja je umrla prije 60 godina. Kao hrvatska umjetnica ostavila je trag u Njemačkoj, Velikoj Britaniji i Americi«, govori Ljarka Njerš, koja je uz slikarstvo vezana za glazbu i pjesništvo. Kao keramičarka ovih je dana bila obradovana izložbom pejzaža na keramici u Muzeju za umjetnost i obrt, gdje su se vidjeli i radovali hrvatske, odnosno zagrebačke i krapinske kamenine. Posjetitelji izložbe Ljerke Njerš vidjet će i film »Keramika i slikarstvo s ljubavlju«, Ernesta Gregla.

Točno u podne – 26 godina

Prolaznici i šetači sredistom grada (Ilicom, Cvjetnim trgom, Gundulićevom, Tomićevom, Mesničkom...), uvijek se iznenade i automatski pogledaju na sat kad se točno u podne, oglasi grčki top, a s njim i crkvena zvona.

Zajedno s Ljerkom Njerš, koji za turiste i goste Zagreba, predstavlja pravu atrakciju, pa mnogi kod gornje staniće uspinjaju čekajući taj čin, već punih 26 godina, odgovara topnik Stjepan Možar.

Ljudi mi sejavljaju, pozdravljaju me u prolazu i čestitaju, jer je za sve to neobičan posao, a meni svakodnevica. Potrebna je priprava i ništa nije prepušteno improvizaciji. Ni ja, ni moj top, još nismo zatajili», govori Stjepan podno kule, čekajući neke odgovorne ljudi na dogovor glede renoviranje objekta.

»Top je odavno turistička atrakcija. Stranci traže prospekt na engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku. Nadam se da cu im ga uskoro moći pružiti, žele se slijati, traže suvenirne, pa o tome treba što prije razmisliti«, poručuje Štef.

Zanimljivo je da najviše pitanja postavljaju deca, a odgovori su najdraži djevodjima i bakama, kad na kraju priznaju: »Hvala vam, sad smo i mi nešto saznali, tu smo rođeni«. Ali razlog je na odlasku: »Gospod topnik, nekaj vam buna priznal: malo sam se posramil, ali čovjek uči dok je živ, kaj ne?« Top je ruknul, gosti iz Njemačke su zapleskali i čekali topniku za zajedničku fotku.

Uvijek zahvalni Goliku

Ljekari sjećaju svojih profesora, učitelja i pedagoških, glumci umjetnika i redatelja, kojih više nema, a koji su ostavili dužok trag u jednom prostoru i na cijeli naraštaj. Nekad i nogometni spominju braću Horvat, Wölfla, odnosno Vukasa i Bearu, ali to je već povijest.

»Ne samo ja, nego svi ljudi na glumčeve, tehničke i organizacijske ekipe, ne mogu zaboraviti Krešu Golika. To, što je on napravio s filmom »Ko pjeva zlo ne misli«, ne može se opisati. Goliku kao redatelju, a posebno kao čovjeku, koji je osjetio kako tko diše, o čemu razmišlja, što ga muči, svih dugujemo neizmjernu zahvalnost, govori Mirjana Bohanec-Vidović, koja je na kratko na filmu otišla s operne pozornice HNK, kojoj se opet vratala, a potom više godina provela u novoj i mladoj hrvatskoj diplomaciji, u Austriji i Njemačkoj.

»Nedavno sam bila pozvana na prikazivanje filma u korist obnove Maksimira, ali zbog obveza u inozemstvu nisam stigla. Osjećam svoj dug zbog filma i nove publike, pa cu ga ispuniti«, poručuje Mirjana.

Pod gesmom: Djeca pod križem

Više tisuća Hrvata u Münchenu, a njima se pridružuju i drugi vjernici (Bavarci, Talijani, Madari, Poljaci i katolici iz drugih zemalja), sudjelovat će na Veliki petak u procesiji ulicama i trgovišta Münchena.

»To je tradicionalna procesija hrvatskih vjernika, a ove godine bit će pod gesmom: Djeca pod križem. Za to ima više razloga. Sa svih strana dolaze vijesti kako su djeca u suvremenom društvu žrtva nemoralja. To se posebno vidi u društvima gdje se ne poštuju moralne i etičke vrednote«, kaže fra Božo Ančić, voditelj Hrvatske katoličke misije u Münchenu. Njegova je želja da se što više mladeži uključi u hrvatsku katoličku zajednicu, da se ljudi međusobno upoznaju i da ne žive jedni uz druge, već jedni s drugima. Svim hrvatskim vjernicima u domovini i s drugim, Švima, upućuje iskrene čestitke za Uskrs.

BOŽIDAR PANKRETIĆ, MINISTAR POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

Samo šest posto domaće poljoprivredne proizvodnje završava u turizmu!

Nema mesta za pesimizam iako Hrvatska ne proizvodi dovoljno poljoprivrednih prehrambenih proizvoda, posebice ovče, govede i svinjsko meso, mlijeko, povrće i voće. Međutim, Hrvatska je dio svjetskog tržišta i, ako bude potrebno, sve što nedostaje bit će uvezeno

MARINKO PETKOVIĆ

Kako povezati zelenu i plavu njivu, odnosno domaću poljoprivredu i turizam? Poljoprivreda u Hrvatskoj proizvodi samo pet proizvoda koje zadovoljavaju potrebe domaćeg stanovništva. Tu su pšenica, kukuruz, peradarsko meso, jaja i vino. O tome hoće li biti dovoljno hrane za domaće i strane turiste ove godine na Jadranu, u intervjetnom otkupu junečeg mesa, zdravoj hrani, te o tome zašto se čeka s uvođenjem tzv. brzih testova na kraljev ludilo - razgovarali smo s Božidarom Pankretićem, ministrom poljoprivrede i šumarstva.

PANKRETIĆ: Cilj je privatizacija PIK-ova kako bi oni ponovno postali ne samo karlike već i lokomotive poljoprivredne proizvodnje

Nema mesta za pesimizam. Istina, analiza samodostatnosti pokazuje manjkavost Hrvatske kod većine poljoprivrednih prehrambenih proizvoda, posebice kod ovčeg, govedeg i svinjskog mesu, mlijeka, povrća i voća. No, moramo biti svjesni da je Hrvatska dio svjetskog tržišta, odnosno Svjetske trgovачke organizacije (WTO-a). Ako bude potreban, iako ne vjerujem da će nedostajati primjerice junečeg, purećeg ili pilećeg mesa, onih proizvoda, koji nema dovoljno na domaćem tržištu, namaknuti ćemo iz uvoza.

No, morate znati da samo šest posto ukupne domaće poljoprivredne proizvodnje završava u turizmu. Naime, domaći turisti jednako jedu što ostanu kod kuće i u hotelu na Jadran. To znači da strani turisti troše između ceterih i šest posto više domaćih poljoprivrednih proizvoda tijekom turističke sezone. To nije nešto na čemu bi se mogla temeljiti domaća poljoprivredna proizvodnja, ali može biti dobar marketing. Naime, stvaranje prepoznavljivih robnih marki, i na domaćem stolu, na kojem mora biti vi-

dok su domaći stručnjaci, koji će raditi na provjeri donešenih ugovora, otkupljujući na domaćem tržištu.

Naime, na domaćem tržištu nedostaje niz poljoprivrednih proizvoda koji su se dosad uvozili. No, treba vidjeti kako će se situacija daje razvijati, jer postoje naznake da epidemija slinavice i šapa popušta. U slučaju da zabrana uvoza potraži do lijetu, mogla bi biti problematična opskrba što se tiče nekih proizvoda.

PREDVIĐENE I INTERVENTNE MJERE

• Kad će Hrvatska uesti tzv. brzih testova na kraljev ludilo?

– Vlada je prihvatala sveobuhvatni program, koji je predložio Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva. Mogu reći da je gotovo sve spremno za provođenje tzv. brzih testova na BSE-a. Završen je laboratorij na Hrvatskom vetrinarskom institutu u Zagrebu,

Hrvatska ima samo pet proizvoda dovoljnih za svoje potrebe!

Hrvatski proizvođači hrane lako bi mogli trend u proizvodnji zdrave hrane u svijetu okrenuti u svoju korist. Hrvatska za ekološku poljoprivredu ima gotovo idealan potencijal. No, istodobno, svaki domaći prehrambeni proizvod mora i cijenom biti konkurentan onome iz uvoza

do skupi domaći stručnjaci, koji će raditi na provjeri donešenih ugovora, otkupljujući na domaćem tržištu.

Naime, na domaćem tržištu nedostaje niz poljoprivrednih proizvoda koji su se dosad uvozili. No, treba vidjeti kako će se situacija daje razvijati, jer postoje naznake da epidemija slinavice i šapa popušta. U slučaju da zabrana uvoza potraži do lijetu, mogla bi biti problematična opskrba što se tiče nekih proizvoda.

POSTOJE LI NELEGALNI PUTOVNI OPSKRBE NA DOMAĆEM TRŽIŠTU?

– Uređivanje problema nezaposlenosti, Vlada će se ubuduće više baviti problemom »svoga tržišta«, jer je to borba koju moramo voditi. Naime, držim da je u toj borbi važno negdje presjeći lanac. To znači da poljoprivredni proizvođači moraju imati upisni

ček, kako bi proizvođači hrane bili registrirani. Takav registar bi bio obvezan i za poljoprivredne proizvode, jer bez poznatog podrijetla roba se ne bi smjela prodavati.

ZAŠTO JE »ZAPELA« ZELENA TRŽNICA?

• Što je s projektom nacionalnih veletržnica?

– Uspjeli smo pokrenuti taj projekt u više gradova u Hrvatskoj, ali ne i u Zagrebu. Moram reći da on ide više nego dobro. Koliko znam već je spreman i drugi broz za izvoz, no više ni ponuda na tržištu nije tako velika. Naime, zbog poznatog zastoja na tržištu junečeg mesa, država je uskocila s interventnim otkupom. No, ubuduće će se država, da tako kažem, sve više izmizati sa tržišta. Međutim, i dalje će proizvođači hrane i prerađivači, bilo da se radi o proizvodnji mesa, pšenice ili mlijeka, nastojati dovesti za jedan stol.

• Kako napreduje interventni otkup junetine?

– Vlada je na natječaju odabrala devet tvrtki za provođenje interventnog otkupa, mogu reći da on ide više nego dobro. Koliko znam već je spreman i drugi broz za izvoz, no više ni ponuda na tržištu nije tako velika. Naime, zbog poznatog zastoja na tržištu junečeg mesa, država je uskocila s interventnim otkupom. No, ubuduće će se država, da tako kažem, sve više izmizati sa tržišta. Međutim, i dalje će proizvođači hrane i prerađivači, bilo da se radi o proizvodnji mesa, pšenice ili mlijeka, nastojati dovesti za jedan stol.

• Mogu li PIK-ovi opet biti oslonac poljoprivrednim proizvođačima?

– PIK-ovi nikad više neće biti oslonac poljoprivrednim proizvođačima?

– Sve moje kolege se već voze na biorazvoj, puno se koriste i u državnim poduzećima širom Europe. Hrvatska Vlada je projektu biorazvoja, prošle godine, dala zeleni svjetlost i Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva vodi prego

vore s Inom oko eksperimentalne faze njegove proizvodnje. Primjerice, projekt proizvodnje biodizela u Češkoj provodi se od 1992. godine, te je sada proizvodnji repliciran metil ester na razini od 68.000 toni godišnje.

• Kako napreduje interventni otkup junetine?

– Vlada je na natječaju odabrala devet tvrtki za provođenje interventnog otkupa, mogu reći da on ide više nego dobro. Koliko znam već je spreman i drugi broz za izvoz, no više ni ponuda na tržištu nije tako velika. Naime, zbog poznatog zastoja na tržištu junečeg mesa, država je uskocila s interventnim otkupom. No, ubuduće će se država, da tako kažem, sve više izmizati sa tržišta. Međutim, i dalje će proizvođači hrane i prerađivači, bilo da se radi o proizvodnji mesa, pšenice ili mlijeka, nastojati dovesti za jedan stol.

• Mogu li PIK-ovi opet biti oslonac poljoprivrednim proizvođačima?

– PIK-ovi nikad više neće biti oslonac poljoprivrednim proizvođačima?

– Sve moje kolege se već voze na biorazvoj, puno se koriste i u državnim poduzećima širom Europe. Hrvatska Vlada je projektu biorazvoja, prošle godine, dala zeleni svjetlost i Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva vodi prego

EKSKLUSIVNO O ZAKONU KOJI PREDLAŽU UMIROVLJENICI

Mirovine se moraju uskladiti s plaćama

MARIJANA MATKOVIĆ

Prosječna plaća zaposlenih za 1998. godinu iznosila je 2682 kune, a njoj odgovarajuća mirovina, da se poštuje tada važeći Zakon o osnovnim pravima iz mirovinskog i invalidskog osiguranja, trebala je iznositi 2279,80 kuna

TEŠKO DO SVOJIH PRAVA:
Zakon koji predlaže umirovljenicima bit će usvojen tek ako 50 posto plus jedan glasac od onih koji su se izjasnili na referendumu na listiću zaokružje „da“

se izračuna dug za svakog pojedinog umirovljenika, odnosno razliku između onih koji su imenovali i onih koji su imenovali, nego i prethodno iznosi. Upravo je to uvek bio razlog za različite mirovine, a to je i učinak načina raspodjeljivanja mirovina s rastom plaće. Naime, uvek je učinak načina raspodjeljivanja mirovina s rastom plaće, a to je i učinak načina raspodjeljivanja mirovina s rastom plaće. Naime, uvek je učinak načina raspodjeljivanja mirovina s rastom plaće, a to je i učinak načina raspodjeljivanja mirovina s rastom plaće. Naime, uvek je učinak načina raspodjeljivanja mirovina s rastom plaće, a to je i učinak načina raspodjeljivanja mirovina s rastom plaće. Naime, uvek je učinak načina raspodjeljivanja mirovina s rastom plaće, a to je i učinak načina raspodjeljivanja mirovina s rastom plaće. Naime, uve